

kteřáž zásada by právě byla ku škodě soukromých věřitelů veřejného společníka porušena, kdyby měl platiti názor rekursního soudu, neboť, dojde-li též k vyrovnání o jmění Stavební společnosti, jejímž veřejným společníkem jest vyrovnací dlužník, obdrželi by věřitelé této společnosti tam kvotu z celých svých pohledávek a rovněž i z vyrovnání společníkova, tedy od dvou dlužníků. Veřejní společníci ručí ovšem za dluhy společnosti pro své členství, proto mohou věřitelé společnosti hledati uspokojení ve vyrovnacím řízení společnosti i společníka, ale ve vyrovnacím řízení společníkově obmezují zákonné předpisy shora uvedené toto jejich právo jen na zbytek nekrytý kvotou ve vyrovnání společnosti. Nabídl-li dlužník ve vyrovnacím návrhu určitou kvotu svým věřitelům, nevyjádřil tím ještě, že téže kvoty se má dostati plným pohledávkám věřitelů společnosti jako věřitelům společníkovým. Pochybnost, zda dojde k vyrovnání o jmění společnosti, nemá významu, poněvadž, bude-li tam vyrovnací řízení zastaveno, budou pohledávky věřitelů společnosti trvati oproti společnosti nadále, pokud kvotami z vyrovnání společníkova nebyly snad již uspokojeny (srv. též pamětní spis k §u 165 konk. ř.). Vyrovnací řízení o jmění společníkově bylo zavedeno dle norem vyrovnacího řádu zde platného, jenž nečiní rozdíl ohledně věřitelů vyrovnacího dlužníka. Proto platí i na tento případ ustanovení §u 61 (2) vyr. ř., ač se jedná též o pohledávky věřitelů z území, kde neplatí. To, co doposud řečeno, předpokládá však, že jde toliko o pohledávky věřitelů společnosti. Přísluší-li ve vyrovnacím řízení společníkově těmto věřitelům jako jeho věřitelům pohledávky jako nerozdílné pohledávky dle §u 18 vyr. ř., pak ovšem mohou, pokud nejsou úplně uspokojeni, uplatniti je též v tomto vyrovnacím řízení plnou výší v době zahájení řízení ještě nezaplacenou a mohou požadovati plnou kvotu jak na společnost, tak na společníkovi (srv. též rozhodnutí čís. 4224 sb. n. s.). Takové tvrzení jest skutečně obsaženo již v přihlášce a rekursu banky T., nikoli též u jiných slovenských věřitelů, kteří také do usnesení vyrovnacího soudu podali stížnosti. Ale zda jedná se pouze o pohledávky proti vyrovnacímu dlužníku z důvodu jeho členství ve společnosti, či o nerozdílné pohledávky proti společníku jako dlužníku též z důvodu zvláštního solidárního závazku, nelze řešiti v tomto řízení. Proto bylo důvodné stížnosti vyrovnacího dlužníka vyhověti obnovením usnesení prvního soudu, ale s dodatkem, jak shora byl připojen.

Čís. 6112.

Vstup v nájemní smlouvu zůstavitelovu a tím přechod nájemního poměru na dědice uskutečňuje se teprve odevzdací listinou. Nebylo-li pozůstalostní řízení zavedeno pro nedostatek majetku, nelze výpověď z nájemní smlouvy řídití proti nápadníkům dědictví, jimž dosud pozůstalost nebyla odevzdána, nýbrž jest, pakli se dosud k pozůstalosti nepřihlásili, řídití výpověď proti neujaté pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 9. června 1926, Rv II. 222/26.)

Pozůstalost po Bohumilu V-ovi byla odbyta pro nedostatek majetku. Žalobce dal manželce a dětem zůstavitelovým výpověď z bytu, najatého zůstavitelem. K námitkám žalovaných ponechal procesní soud první stolice výpověď v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Předně namítají žalovaní ve svém odvolání, že nedostává se jim pasivní legitimace v řízení výpovědním; neboť nájemníkem vypovězených místností je dosud prý pozůstalost po Bohumilu V-ovi, tato pozůstalost ještě není skončena a žalovaní se nepřihlásili k pozůstalosti. Avšak tento důvod odvolací není odůvodněn. Dle §u 1116 a) obč. zák. nezrušuje se nájemní smlouva smrtí smluvní strany, ovšem jsou, zemře-li nájemník, jak jeho dědicové, tak i pronajímatel oprávněni vypovědět nájemní smlouvu, §em 6 zák. o ochraně nájemníků byl však tento předpis ohledně bytů změněn tak, že dědicové, již, nemajíce vlastního bytu, bydlili v zůstavitelově bytě v době smrti, pokládají se za samostatné nájemníky. V tomto případě vysvítá ze spisu, že původní nájemník Bohumil V. zemřel dne 1. března 1919. Dle výpovědního návrhu vztahoval se jeho nájem na místnosti v obecním domě v K. a to na nálevnu, kuchyni, přilehlé spolkové místnosti, dále na místnosti, kde se nachází obecní váha vlevo a vpravo od vchodu, pak i na byt pozůstávající z kuchyně, světnice, jedné pohostinské místnosti, sklepu, prádelny, jatky a porážky s příslušenstvím. Dle jednacího protokolu prohlásila spolužalovaná manželka zůstavitelova jménem všech žalovaných, »že je nájemkyní sporných místností zároveň se spolužalovanými dětmi.« Je tedy spolunájemní poměr na straně odvolatelů vlastním jich doznáním zjištěn. Avšak, nehledíc k tomuto doznání, jsou žalovaní i dědici po Bohumilu V-ovi. Neboť z pozůstalostních spisů vysvítá, že Bohumil V. nezanechal závěti. Jsou proto jeho zákonní dědicové povoláni, by vykonávali ohledně nájemní smlouvy právo výpovědi (dle §u 1116 a) obč. zák.) jménem zůstavitelovým. Aby tyto osoby vstoupily v nájemní poměr zůstavitele, nebylo třeba, aby se dříve řádně přihlásily k dědictví. Dědické právo musí se tu opírat o zákonný předpis: není třeba formálního řízení pozůstalostního. Právo, vstoupiti v nájemní smlouvu zůstavitele, mají dle §u 6 zákona o ochraně nájemníků všichni dědicové, již bydlili v době smrti zůstavitelovy v jeho bytě, tedy i jeho nezletilé děti. Nájemní smlouva Bohumila V-a vztahuje se jak na místnosti, v nichž se provozovala živnost, tak i na byt. Byli proto žalovaní oprávněni vstoupiti v celou nájemní smlouvu jednotnou. Že zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. (§ 31 čís. 3) se nyní nevztahuje na sporný dům, poněvadž tento jest nesporně ve vlastnictví obce od 1. listopadu 1918, nemá vlivu na nabytá práva nájemní žalovaných, pokud se zakládají na §u 6 dřívějších zákonů o ochraně nájemníků. Jsou tedy žalovaní pasivně oprávněni ku sporu.

Nejvyšší soud výpověď zrušil.

Důvody:

Pozůstalost po Bohumilu V-ovi byla, jak nesporno, odbyta pro nedostatek majetku. Řízení pozůstalostní nebylo tedy vůbec zahájeno a dědicové se k pozůstalosti nepřihlásili. Dle §u 1116 a) obč. zák. nezanikla

smrti Bohumila V-a jeho nájemní (pachtovní) smlouva, trvá tedy i po jeho smrti dále a ohledně nájmu bytu ustanovuje zvláště § 6 zákona č. 48/1925, že po smrti nájemníkově vstupují ve smlouvu jeho dědici, kteří, nemajíce vlastního bytu, bydleli v jeho bytě v době jeho smrti. Avšak zákon tu pouze upravuje otázku, který dědic může vstoupiti ve smlouvu zesnulého nájemníka. Může to býti dědic ze zákona nebo ze závěti, ohledně něhož jsou tyto podmínky splněny. Nelze sdíleti názoru odvolacího soudu, že k tomu, by dědic vstoupil v nájemní poměr zůstavitelův, není třeba, by se dříve řádně přihlásil k dědictví a by provedeno bylo formálně pozůstalostní řízení, poněvadž jeho právo se tu opírá o zákonný předpis. Jako přechod veškerých jiných, nikoli ryze osobních práv a závazků zůstavitelových, tak i přechod jeho nájemních práv jako práv majetkových na dědice neuskutečňuje se sám sebou, nýbrž jen s jejich vůlí, kteráž dochází výrazu přihlášením se dědice k pozůstalosti. Ta která osoba může míti pro sebe důvod dědického práva (§ 533 obč. zák.), takže jest povolána za dědice. Může se však dědického práva vůbec zřeknouti neb určitého práva se vzdáti (§ 538 obč. zák.). Chce-li však dědictví nastoupiti, musí podati řádnou přihlášku (§§ 799 a 800 obč. zák., § 121 nesp. říz.). Tedy i vstup v nájemní smlouvu zůstavitelovu a s ním zároveň přechod nájemního poměru na dědice uskutečňuje se teprv odevzdací listinou (§ 547 obč. zák., srv. též rozh. č. 4903 sb. n. s.). Do té doby zůstává nájemní právo jako všechna ostatní majetková práva a závazky zůstavitelovy při jeho pozůstalosti, kterouž zastupuje přihlášený dědic, která však, pokud jí dědic nepřijal, posuzuje se tak, jako by byla ještě v držení zůstavitelově a jest tedy neujatou pozůstalostí, kterou zastupuje zvláštní opatrovník. Na těchto zásadách ničeho nemění ani § 1116 a) obč. zák., ani § 6 cit. zák. na ochr. náj. Do jakých nesnází by se mohlo přijíti, lze posouditi z případu, že k dědictví se hlásí více osob, jejichž dědická práva jsou mezi sebou sporna. Nikdo přece nemůže se ujati dědictví o své újmě, nýbrž vždy jest k tomu potřebí, by právo dědicovo bylo teprv pozůstalostním soudem uznáno a by mu pozůstalost byla odevzdána (§ 797 obč. zák.). Poněvadž, jak nesporno, dovolatelé se posud nepřihlásili k pozůstalosti a pozůstalost, aspoň pokud se týče nájemních práv zůstavitelových, jež mohou určitou, někdy značnou majetkovou hodnotu představovati, jim posud nebyla odevzdána, nemohla výpověď býti dána jim, nýbrž jen neujaté posud pozůstalosti.

Čís. 6113.

Zrušení svěření (zákon ze dne 3. července 1924, č. 179 sb. z. a n.).

Předpis Šu 29 j. n. předpokládá, by soud, jenž se řízení ujal, byl k němu podle jurisdikční normy místně a věcně příslušným, jinak platí pro nesporné věci ustanovení Šu 44 j. n. O pravomoci v substitučních věcech nemá j. n. ustanovení, pokud však splývají s řízením pozůstalostním a opatrovníckým, přicházejí v úvahu příslušné předpisy (§ 105, 109, 110 j. n.). Péče o týž substituční majetek nemůže býti rozdělena